

KOMÁROM és VIDÉKE

PARTONKIVÜLI FÜGGETLENSÉGI 48-as HETILAP.

Megjelenik: Vasárnap a kora reggeli órákban.
Előfizetési ár:
Egész évre helyben 4 korona vidéken 6 korona.
Fél évre " 2 " " 3 "
Negyed évre " 1 " " 1,50 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Kis-Baross-utca 1. sz.
Előfizetési és hirdetési díjakat a
kiadóhivatal veszi fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 15 szóig 1 korona.
Minden további szó 6 fillér. Nyilvántartási közlemények
garmond sora 30 petit sora 40 fillér.
Kéziratokat nem adunk vissza.

V. évfolyam.

44. szám.

Komárom, 1908. november hó 8

Szabad tanítás.

A szabad tanítás eszméje méltó arra, hogy a kulturális haladás minden híve a legodaadóbban támogassa. A szabadtanítás fogalma körülbelül fedi a felnőttek oktatásának fogalmát; a mennyiben általánosságban ugyanazt a célt szolgálja. Tudjuk mindnyájan, milyen kevés az, amit manapság a divó oktatási rend mellett a középiskolában tanulni lehet. Latint és görögöt tanítanak ahelyett, hogy a németet jól s az angol és francia nyelvet tanítanak. Kis nemzet vagyunk, Európa nagyhatalmai közötti kell élni s nincs az az iskolázott ember nálunk, aki pályáján ne érezte volna hiányát, sőt a kárát amiatt, hogy németül, angolul vagy franciául nem tud.

Németül még csak tudunk valahogyan, de már a másik két világnyelvhez, amelyek pedig a külföldön a mindennapos okvetlen kellekei, alig konyit minden ezredik iskolázott ember. S azután itt van a történelem, melyet meghamisítva adnak elő, itt a szociológia, amelylyel abszolúte nem foglalkoznak, dacára annak, hogy a népek sorsának intézésében vezető

szerep jut a tudomány ezen ágának; itt az irodalom történet, mely ósdi s elavult. Bármilyen szempontból vizsgáljuk is a mai középiskolai oktatást, az hiányos és elmaradott, épenséggel nincsen összhangban az élet követelményeivel. A középiskolát végzet férfi a szónak modern értelmében való műveltségtől roppant messze áll, s ha valóban műveltté akar lenni, éjjet nappallá téve kell tanulnia, olvasgatnia. Ezt könnyíti meg, s ez teszi lehetővé a szabadtanítás, ha arra való, hivatott tudományt művelő férfiak tanítanak.

És ha a középiskolai tanultság ilyen hiányos, micsoda ijesztően alacsony nívón kell hogy álljon elemi iskolát végzett ember képzettsége! Bizony egy jótáival sem terjed túl az írni-olvasni tudó gyér birásánál s ha elgondoljuk micsoda ismereteket kíván ma az élet, egy megbízható, értelmes munkástól, kell, hogy belássuk hogy a munkásoknak elsősorban szükségük van a további tanulásra, amit a szabad tanítás nyújt legjobban nekik.

Végre a közoktatásügyi miniszter vette kezébe a szabad tanítás ügyét, aki most törvényjavaslatot készít alkotni az állami szabad tanításról. Az

állam, ez az egyedüli hatalom Magyarországon veszi kezébe a szabad tanítás ügyét, amely módot nyújt a többé kevésbé iskolázott embernek arra, hogy ismeretkörüket gyarapítsák. De nagyon téved az, ki azt hiszi, hogy az ilyen szabad tanítási tanfolyamoknak csak a városokban van hely, szükség van ezekre a falvakban is. Tanerők rendelkezésre állanak: jegyzők tanítók s az intelligenciának egyéb tagjai, akiknek bizonyos irányban tudásuk és műveltségük van. A falusi felnőtteknek persze egészen más, alacsonyabb nivóju előadásokra van szükségük, mint a városiaknak.

Modern szellemnek kell keresztül vonulnia a szabad tanításon, így, sőt csakis így fog megfelelni annak a nagy hivatásnak, hogy a magyar nép egyetemét a kultura utján előbb vigye. Ha jól kifejlesztik ezt az intézményt, a művelődésnek éppen olyan fontos és népszerű tényezője lesz, mint az iskola, amelynek hibáit is korrigálni fogja.

„Komárom és Vidéke“ tárcája.

ŐSZIDŐBEN!...

Hej most pusztá igazán a pusztá! A tapsifüles nyúl nem is tudná hol meghúzni magát, ha az őszi ugaron egy kis barázda nem akadna. De hát akad, bár ez sem nyugalomra való. Mikor az urasági tarlón kieresztik az agár farkát, hát akkor nincs már a szegény nyúlak pihenése.

A régi betyár nóta azt mondja, hogy „lehullott a nyárfa levél, hova lesz a szegény legény!” De hát hová lesz a nyúl? Terítékre kerül!

Bizony a régi magyar világban mikor még nem osztották fel a sok járást, az agarrászó úri társaság három négy rakásra valót is vitt haza a nyiresből.

A Dunántúl különösen nevezetes volt a Bakony, Popod, nagy vidéke nyulazatairól. Ide jártak Somogyból és Zalából is az urak hajtásra. Haj milyen világ is volt akkor! Az Anyosok, Hünkárok és egyéb veszprémmegyei notabilitások unokái most is regélhetnek róla. Különösen híres volt nyúl, őz és szarvas bőségéről az akkori püspöki és káptalani erdő, de a szentgáli nemesek negyvenezer

holdas parcelláján sem lehetett áthajtani, hogy nyúl nekerült volna a kocsikerék elé. A szentgáliak azonban nemes emberek voltak. Mátyás király udvari vadászai azért ha kellett ha nem irtották a nemes vadat. Ki is pusztult egyelőre nyultól a szentgáli erdő.

Talán ebben az időbe — hetvenes évek közepébe esett — hogy a szentgáli kuriálisok meghívták vadászatra Késmárky Józsefet az akkori veszprémi királyi törvényszéki elnököt. Kicsi alacsony sőt púpos ember volt az öreg, hanem kitűnő lövő!

Mind hiába! Annyira ki volt már akkor a szentgáli pagony irtva nyultól, hogy két napig nem került semmi terítékre. Ekkor gondolt a szentgáli bíró egy nagyot, és merészet. A káptalani erdő zárt terület volt. Oda a méltóságos káptalani helynökség tudtán kívül nem tehetett be a lábát. De mind egy. Nemes Antal szentgáli bíró Késmárky József törvényszéki elnökkel egyetemben bevezette az egész úri társaságot a káptalani „tilalmasba.” Ott volt Eötvös Karoly is, aki akkor tájban királyi ügyész volt Veszprémmegyében. Csahogtak a vizslák, ropogtak a puskák s rult a tapsifüles halomszámra. Ekkor történt hogy az egyik hajtó Izsó János odaszólt a törvényszéki elnökhöz:

— Nagyságos uram szüntesse be a tüzelést!

— Miért?...

— Mert gyün a káptalan erdőcsősze észre veszi, hogy a tilásban orrvadászkodunk.

— Erre a leleplezésre szegény boldogult Késmárky József törvényszéki elnök úr, ledobva a puskáját kocsira ült s meg sem állt Veszprémig. Már mint hogy ő, a törvényszéki elnök — orrvadász!... Hanem Eötvös Károlyt mindaz nem hozta ki hidegvéréből. Ő tovább is vigan puskázott a „papokéből.” Így beszélte el nekem ezt az öreg Ács Károly, aki valamikor levéltáros volt abban a vármegyében.

Igy őszi idő, levélhullás, pagonyjárás idején egyébb is eszembe jut a Bakonyból. Ahol most a nagy hajmáskéri tűzértelep van, akkor juhlegelő volt. Fölötte ott koronázta a Balaton mellékelt a nagy szép erdő. Csupa cser, százados fák, melyek kiomlottak fejsze-csapás nélkül. Alattuk ezerféle virág s a számóca is ott hozta szép kékes hamvas gyümölcsét. Ő szépek voltak azok a számóca szüretetek, tudom a mai nemzedék nem éri már mását. Fehér János úr a püspöki tisztartó két nap előtt kiküldte a falu asszony

A földmivelési kamarák ügye.

A magyar gazdák előtt ismeretes az a mozgalom, mely már mintegy húsz év előtt keletkezett és arra irányult, hogy végre a magyar mezőgazdaság legközvetlenebb érdekeltjei a gazdák is autonómiával bíró szervezetbe tömörítsenek és ennek révén a magyar mezőgazdaság ügye is megfelelő érdekképviselést nyerjen, aként amint ezt az ipar és kereskedelem 1838 óta bírja az ő iparkamráiban és bizonyos mértékig hivatalos jellegű ipartestületeiben. Első ízben 1878-ban Székesfehérvárott merült fel ez ügyre vonatkozó konkrét javaslat az ugyanakkor ott megtartott országos gazdakongresszuson. Azóta alig mult el év, hogy a magyar gazdatársadalmi testületek e kérdés megoldását ne szorgalmazták volna. Így legutóbb a nagyváradi, pécsi országos gazdakongresszusok is foglalkoztak a mezőgazdasági érdekképviselő létesítésének kérdésével és már a mult év folyamán egész határozott formában ki is domborodott a gazdák óhaja, melynek következménye volt, hogy Darányi Ignac földmivelésiügyi miniszter megbízta Rubinek Gyulát az „Országos Magyar Gazdaegyesület” igazgatóját, Bernát Istvánt a „Magyar Gazda Szövetség” igazgatóját azzal, hogy dolgozzák ki a mezőgazdasági érdekképviselő szervezéséről és a földmivelési kamarák megalkotásáról szóló törvényjavaslatot.

A magyar gazdatársadalomnak két vezéralkja el is készítettek ezen törvényjavaslatot és még június hó folyamán teljes szövegében nyilvánosságra is jutott az a parádi gazda kongresszus alkalmából.

Ugyancsak az „O. M. G. E.” a javaslat szó szerinti szövegét még a nyár folyamán szétküldötte az összes vármegyei gazdasági egyesületekhez azzal, hogy saját ülésükön is beszéljék meg, vitassák meg a tervezetet, hogy azután az együttesen megtartandó országos nagygyűlésen már az összes

esetleg módosításra irányuló javaslatok közösen megbeszélhetők és elintézhetők legyenek, mely után a kialakult egységes tervezetet azzal nyújthassák át a földmivelésiügyi miniszternek, hogy az a magyar gazdák összességének óhajait foglalván magában terjessze a törvényhozás elé.

A gazdák egyöntetű vélemény nyilvánítását a javaslatra vonatkozólag a legutóbbi Károlyi ünnepségek idején megtartott gazda nagygyűlésre várták. Sok száz gazda gyűlt össze ez alkalomra. Csaknem minden gazdasági egyesület elküldötte képviselőjét. Talán éppen a megjelent gazdák nagy számának köszönhető az, hogy a javaslat sorsa felett való végleges döntést ismét elődázák s egyhangú határozattal azt a tárgyalás alapjául elfogadták.

Sajnosan kellett látni ebben a kérdésben ismét halasztás következett be, amely legvilágosabb jele annak, hogy magyar gazdatársadalmat immár tényleg meg kell szervezni és tömöríteni, mert éppen az ilyen elődázások legkétségbevonhatóbb jelei annak, hogy a magyar mezőgazdaság ügye a társadalmi szervezetek kezében nagyon ingatag alapon áll, melyet pedig egy par excellence mezőgazdasági állam fejlődését felépíteni nem lehet. A helyzet mai állapotában a mezőgazdasági kamarák ügye ugyan ismét vagy két hónapig halasztást szenvedett, ez azonban lemondani készülné ennek a nagyszabású alkotásnak törvénybe iktatásáról. Az egész elhalasztás, csak intó és figyelmeztető szó lehet a magyar gazdák összességéhez arra, hogy ime elérkezett az utolsó perc egy rendszeresen működő mezőgazdasági szervezet megépítésére s hogy ebben a fontos utolsó percben a gazdáknak együttes erővel kell egyakarattal közreműködni abban, hogy az említett korszakalkotó reform a magyar mezőgazdaság ügyének hasznára a magyar gazdák javára és az ország boldogulására mielőbb tető alá jusson.

Itt nem lehet szó szeszélyekről és feltevésekről! Nem akkor amidőn mindenki egyet ért a megvalósítás szükségessége tekintetében! Joggal várja és várhatja el tehát az általános mezőgazdasági érdek azt, hogy a kivétel módozatai tekintetében ellenkező kisebbség alá veti magát a többség akaratának és a mezőgazdasági fejlődés fontos érdekének!

(Pető.)

H i r e k.

— **Előléptetések a Máv. tisztikarában.** A novemberi előléptetések alkalmával a helybeli vasuti tisztikarból Pálffy Aladar és Schaller Aladar hivatalnok mag sabb fizetési osztályba léptek elő.

— **A m. kir. mértékhitelítő hivatalok.** A kereskedelmi miniszter 80806. sz. leiratában közli mindkét törvényhatóságunkkal, hogy ez idő szerint hol vannak mértékhitelítő hivatalok s hogy azok hatásköre mely megyékre és városokra terjed ki. A győri m. kir. mértékhitelítő hivatal hatásköre Győr, Komárom és Esztergom vármegyék, továbbá Győr és Komárom thjf. városok területére terjed ki.

— **Kedélyes estély.** A komáromi szervezett munkások folyó év október 25-én este 8 órakor Ferenc József-rakpart 35. sz. alatt levő egyesületi helyiségekben „Kedélyes Estélyt” rendeznek. A tiszta jövedelem az építendő Munkás-Otthon javára lesz fordítva. Műsor: 1. Künn a pusztán szántok vetek. Éneklő Brandeisz József, fuvolán kiséri Krausz Mór. 2. Az Isten. Szavalja Cserna Géza. 3. Asszony szeretnék lenni Előadja kis Erzsike. 4. Forradalom. Szavalja Szent-Flóssy Nándor. 5. Amor mint életmentő. Előadják Nagy Emilia k. a. és Hauzer Arthur. 6. Kuplák. Elmondja Kocsis Lajos. 7. Temetés. Szavalja Puzsér János. 8. Bajos Jeremiás Előadja Nagy Lajos. 9. Nőkhöz. Szavalja Csóka Etelka k. a. 10. Kacagnom kell. Előadja Szabó Miska k. a. 11. A bilincs. Szavalja Goda Antal. 12. Első szerelmes levél. Előadja Kis Juliska k. a. 13. Munka nélkül. Szavalja Cservák Sándor. 14. Kuplák. Elmondja Brenner Lajos.

népét földi eper szedésre. Ezek le is szedték az izletes gyümölcsöt s szép falevelekre elhelyezték egy-egy bokor alá. Ott találtuk mi már készen a szamóca csemegét, sőt meg is cukrozva, egy-egy bokor alján jóféle csopaki borral töltött buteliák társaságában.

De hát nem erről akarok most szólni mikor csengő leány és asszony kacagásától volt handos az erdő s az őz és szarvas csorda iramló lépésben menekült, a kökényesi patak zsonbékos partjáról.

Egyszer csak négyen mentünk ki vadászni. Én a gyerekember, a plébános, az ispán meg Johán, az erdész. Ez a Johán úgy szakadt ránk a hatvanas zsandár ilágból. Nagy vörös, himlőhelyes cseh ember volt, de azután magyarrá lett. Azzá változtatta a Bakony lehellete s a Balatonnak néha ide is elhangzó morajlása.

A reggeli nagy vadászat után lepihentünk a patak partján a hegynek lankás oldalában. Hátunk mögött ott volt a nagy szklafal, melyet talán történelem előtti emberek farcoltak be csodás hieroglifákkal. Johán az erdész hanyatt feküdt s talán hallgatta valami madár énekét, amit az csicseregget lélettársának:

Csiri édes párom . . .

Csiri kis fiókám . . .

Árnyazzon be a lomb.

Altasson az orkán . . .

Azután maga is elszunnyadt, két nagy karját kitérve, mint valami földön fekvő kereszt. Ekkor a tanítónak valami esett az agyába. Addig keresgélte a patak partján, míg a zöld zsonbékok között rátalált két vízizyuk tojásra. Ekkor ezeket fölhörve, bele-

öntött a Johán két nyitott tenyerébe. Miután pediglen kiszedte a jáger puskájából az éles töltéseket, elkezdte annak az orrát vadcsallán levelével csiklandozni. A Johán felriadt! Két tojásos tenyerével oda kapott az arcához és jól bemaszatolta. Harsány kacagás lett erre. A tanító úr futott, de az erdész nem vette tréfára a dolgot. Felkapta puskáját, utánna lött: Durr! Durr! A tanító tette magát mint a eltaláltak volna. Lebukott az avarra. Ekkor a többiek rákiáltottak az erdészre.

— Gyilkos! Gyilkos! agyonlőtte!

A sziklás hegyoldal, a fák mind visszhangozták:

— Gyilkos! Gyilkos! A Johan most kapott csak észhez. Fájdalmas kiáltás hörgött ki a melléből.

— Megöltem annyi nevetlen gyermeknek az apját!

BLUM LAJOS

kőfaragó és sírkő-raktár

magyar művészek által tervezett modern síremlék raktára

BUDAPEST, VIII., KÖZTEMETŐ-UT 4.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Márvány, gránit és syenit

SIREMLÉKEK egyszerűbb és díszesebb kivitelben kaphatók.

ELVÁLLAL: Építkezési, szobrászati és mindennemű egyéb kőfaragó-munkát, nagyobb számban sírboltok, sírszobrok, uti kereszt, falburkolatok emléktáblák készítését, valamint helybeli és vidéki temetőben síremlék javításokat, sírfeliratok vésetét és aranyozását.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappannal

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tisztaság és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

AKI

saját magát, vagy gyermekeit a

KÖHÖGÉSTŐL,

rekedtségtől, kathamástól, szamárköhögéstől, elnyálkásodástól és légcőcatorustól meg akarja menteni, az vegyen orvosilag kipróbált

Kaiser-féle

Mell-karamellák

a 3 fenyővel.

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúsítja a biztos hatást.

Csomagja: 20 és 40 fillér. Dobozonként 80 fillér.

Kapható Komáromban: **Schmidthauer Lajos** és **Kovács Arisztid** örökösei gyógyszerüzében. Nagymegyeren: **Angyal Antal** gyógyszerüzében.

ÉRTESETÉS.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy bármiféle

cserepes munkát

ugymint ujmunka, javítás és tetőzetek évi jókarban tartását a legutányosabb ár és jótéltetés mellett vállalom el.

kegyes pártfogást kér
DROSZT JÓZSEF

cserep es mester, Mester-utca 6.

Egyedül valódi **THIERRY BALZSAMA** csak a zöld apácával mint védőjeggyel. Legkevesebb megküldés 12/2 vagy 6], avagy 1 szabadalmazott különleges utazó-családiüveg 5 korona. — Csomagolás ingyen.

Thiery Centifolium — Kenőcse.

Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.60 korona. A legjobb háziszerek **gyomorhaj**, **gyomorégés**, **görcs**, **köhögés**, **mellhaj**, **Entzündung aller inneren Organe** köszvény, tagszagatás, mindenféle **seb**, sorva-lás tályog, daganat, **Verletzungen jeder Art** stb. ellen. — Így tessék címezni: **Védőangyal gyógyszerüzár**

Thiery A., Prograda Robics mellett.

Raktárak Budapesten: **Török József** gyógyszerész, **Egger J. és Egger Leó dr.** és **Vértes L. Lugos.**

Diszitsük lakásunkat télen s kertünket nyáron valódi **Haariemi hagymás virágokkal** Postán beküldött 8 K ellenében és vámentesen küldjük Ausztria-Magyarországba a mi legjobban kedvelt **normal gyűjteményünket** vagy 30 jácint-hagymák üvegek, vagy 40 drbot kerti ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 cserép számára. Vagy egy kerti összeállítást 250 drbból tartalmaz pompás választékot jácint, tulipán, nárciss, csilla hóvirág stbből: **Gazdagon** illusztrált sok elismerőlevéllel ellátott főárjegyzék ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebel Züchtere

„**HUIS TER DUIN**“ (A. G.)

Nordwik bei Haarlem (Hollandia.)

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévívízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes szappanfűrdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivók, és belég; zési kúra. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés utányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve.

Az igazgatóság

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja

1904. St. LOUIS Grand Prix.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdő

Kristály-ásványvizet!

legyen mindennapi italod

Természetes hydrokarbonátos ásványvíz-forrás, mely szénsavval telítettik. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital. Vidékre díjmentes szállítás. Kérjen árjegyzést a

Szt.-Lukácsfürdő Kútállalattól Budán

BUZIASI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatású vese és hólyagbajoknál.

Szénsavduskellemes, savanykás ízű, vasmentesített, **rendkívül üdítő asztali víz.**

Üdít, gyógyít. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógymódrá használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és sóvényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Komáromi Első Takarékpénztár Áruosztálya

Telefon szám 145. **Komárom.** Kossuth Lajos tér 3.

Mezőgazdasági gépek, (járgányos cséplőgépek, motorok, rosták, vetőgépek stb.), továbbá az összes gazdasági cikkek s varrógépek nagyban és kicsinyben, előnyös fizetési feltételek mellett, részletfizetésre is kaphatók.

Aruosztály-főnök:

RAUSNITZ SÁNDOR.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres, **vesszőkből** a világhírű **DELAVARE**-ből 1 1/2 millió készlet.

Dicső ár és pontos kiszolgálás.

Cím:

Szücs Sándor Fia
szőlőtelepe, Bihardiószeg.

— **Döntvény vadászati ügyben.** A belügy-miniszter egy felmerült eset alkalmából elvi jelentőségű határozatban mondotta ki: Engedély nélküli vadászat miatt nem büntethető az, aki előzőleg a kérdéses területen a vadászatra engedéllyel birt, bérösszeget is fizetett és bérlők egyike által azután a vadászattól eltiltatott, amely tilalomról azonban a vadőr által értesítetett.

— **Erdőégés.** A múlt héten Oroszlányon a volt urbéres Gazdák erdejében tűz ütött ki, amely körülbelül 50 katasztrális hold erdőt pusztított el. Jellemző a tűz nagyságára, hogy a fának a levegőből hullottak a tűzbe. A kár meghaladja a 30000 koronát, ami óriási veszteség a szegény népre nézve. A csendőrség szigorú nyomozást indított annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség.

— **Agyonütötte a fa.** Marák József 72 éves kisbéri favágó a múlt héten Czermann János vendéglős udvarán fát vágott. A túl magasán felrakott ölfa azonban reá omlott és maga alá temette, minek következtében olyan súlyos sérüléseket szenvedett a szerencsétlen, hogy másnapra belehalt.

— **Új csendőrös a vármegyében.** Felsőgelléri a megromgált közbiztonság helyreállítására öt tagból álló csendőrösöt állítottak fel.

— **Amerikai munkásnyomor.** New-Yorkból jelentik, hogy az Egyesült Államok déli vidékeire vándorolt munkások helyzetéről egyre aggasztóbb hírek érkeznek. A munkaadók a munkásokkal kegyetlenül bánnak és csak arra törekednek hogy minél jobban kihasználják. Georgia állam a kegyetlenségek megvizsgálására bizottságot küldött ki, amely valóban hajmeresztő állapotoknak jutott a nyomára. Az a nemrég An erikából szárnyrakelt hír, hogy az amerikai vasöntődékekben 100 ezer munkásra van szükség, valótlan-ságon alapszik. Amerika munkaviszonyai előreláthatólag még sokáig kedvezőtlenek maradnak.

— **Vérebverseny** A múlt hét folyamán vérebverseny folyt le Esterházy Ferenc gróf, belső titkos tanácsos tatai erdejében. Külföldről és hazánkból tizenkét darab betanított vérebet hoztak a versenyre. A cél az volt hogy a megsebesített és vérző szarvast melyik kutya nyomozza ki leggyorsabban és legjobban. Több díjat szántak kiosztásra, melyek közül azonban az elsőt nem adták ki. A második díjat egy porosz gróf kutyája kapta meg. A harmadik díjat Festetics Tasziló és György grófok, Zedvitz gróf és igen sok külföldi főúr. Mikor a versenynek vége volt

Persze, hogy a tanító azután feltámadt. Este felé már nagy vigasság is volt a kökényesi csárdában, ahonnét kihangzott a zirci országuttra a régi dunántúli nóta:

Sárga csikó, sárga...

De sáros a lába!...

Őszi idők jöttén vissza száll a lelkem a vidéki világba. Oly szép is volt akkor. Soha nem lesz nekem ilyen szép világom!

— Bessenyei —

este az uradalmi sörcsarnokban nagy áldomás volt amelyen az erdőtiszteken kívül a főúri vendégek is résztvettek és a legfesztelenebb, legvidámabb hangulatban reggelig mulattak együtt.

— **A csendőrök nőülhetnek.** Mialatt a városban egészen komolyan azon török a fejüket, hogy a szegény rendőrök egy részére kimondják a cölibátust, a csendőrség sorsán könnyíteni készül a honvédelmi miniszter. Ha ugyan könnyítésnek lehet nevezni azt, hogy megengedik ezután a nőülést a csendőröknek is. Ez a rendelet mindenestre emberséges és egy tekintetben mindenestre kellemesebbé teszi a csendőrök sorsát. Eddig ugyanis, ha egy közcsendőr egy leánynak udvarolt és házasságot ígért neki, a leány kinevette. Mostantul kezdve azonban majd meghallgatja a vallomását, mivelhogy a közcsendőrnek is joga van házasságot — ígérni.

— **A finomvaj viztartalma.** Egyik budapesti kerületi előjáró megbüntetett egy vajkereskedőt, mert teavaj elnevezés alatt 31% viztartalmu vajat árusított. Főlebbezés következtében ez az ítéletet némi módosítással a földmivélsügyi miniszter is helybenhagyta. Az alsófoku hatóság ítéletét a miniszter csak annyiban módosította, hogy a büntetést azért alkalmazta, mert a tettes a teavaj elnevezés alatt olyan vajat hozott forgalomba amelynek viztartalma a legfinomabb teavaj elnevezése alatt általában elfogadott 16—18% viztartalmu vajnál lényegesen nagyobb. A megokolás szerint büntetésnek van helye, ha a többek közt a mezőgazdasági termékeket a megjelölt használati értéknel csekélyebb érték tartalommal szállítják. A fennforgó esetben pedig a tettes maga is beismerete, hogy a külföldön a finom vaj maximális viztartalma 15—16% -ban van megállapítva s így mintegy vajkiviteli társaság beltagja, ma is ismeri a legfinomabb vajnak általánosságban megkövetelt viztartalmát. Amikor tehát 15%-nál nagyobb viztartalmu vajat hozott legfinomabb teavaj elnevezés alatt forgalomba, kihágást követett el.

— **A Pesti Napló 60 éves jubileuma.** Az életkor emelkedése az embernél rendszerint az erők csökkenésével jár s nagyon ritkán fordul elő, hogy egy 60 éves ember meg ifjúkori fürgeséggel, erejének teljével tudjon mozogni. Az újságokról eddig ilyen tapasztalataink nem lehetnek, mert a Pesti Napló lesz az első újság Magyarországon, mely január 1-én a 60-ik évfolyamot írhatja ki homlokára. De ez az újság, melynek a gondviselés, ily magas életkort adományozott, nem rokkant aggastyán, hanem erceje teljében levő, viruló ifjú, mely büszkén hirdeti, hogy nemcsak kor szerint első az újságok közt, hanem az előfizetők számával is az első helyet vívta ki magának. A magyar újságírodalomnak ez a büszkesége, minden irányban való teljes függetlensége s ebből folyó bátor szókimondása, valamint érdekessége, jól értesültsége és változatos, bő tartalma folytán ma már a magyar olvasóközönség kedvenc olvasmánya s alig van város vagy község az országban, ahová nem a Pesti Napló jár a legtöbb példányban. Abból az alkalomból, hogy a Pesti Napló most fogja megkezdni 60-ik évfolyamát, újévkor egy rendkívüli ünnepi számot fog kiadni, mely valósággal szenzációja lesz a magyar újságírodalomnak. Emellett azonban állandó előfizetőit karácsonyra az idén is mint minden évben, értékes díszművel fogja meglepni, melynek könyvkereskedelmi értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A „Festőművészet Remekai” lesz a címe ennek a páratlanul fényes kiállítású díszalbumnak, mely a szépművészeti múzeum klasszikus festményeinek pompás kivitelű másolatait fogja tartalmazni, mindegyik egy-egy nagy mester világhírű alkotása. Az egész albumot művészi kötésben ingyen megkapja a Pesti Napló minden előfizetője, aki a kiadóhivatal feltételeit értelmében előfizet. Mutatványszámot és az albumra vonatkozó feltételeket kívánatra szívesen küld a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest VI. Andrassy-ut 27.

A Szerkesztő póstája.

O. V. Budapest fogadja őszinte részvétünket, lehetőleg kerülje, hogy párját meg ne kapja. Máskülönben üdv E...

Felelősszerkesztő: **Ecsedi Dénes.**

Laptulajdonos: **A Komárom és Vidéke lapkiadóvállala**

HIRDETÉSEK.

Nincs gondja hogy kinek hitelezhet ha megbízásaival felkeresi a **DÉLVIDÉKI HITELTUDÓSÍTÓ IRODÁT Szeged. Kelemen-utca 5.** Magánkutatások és mindennemű díszkrét megbízások lelkiismeretesen teljesíttetnek. *Válaszbélyeg melléklendő.*

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földmivélsügyi Minisztérium 60900—1896. sz. szokványrendel. szerint válogatott első osztályu sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege faj

gyökeres fás és zöldoltványok,

ugyszintén **hazai sima és gyökeres vesszők** kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki szőlőtelep kezelősége Tapolca (a Balaton mellett).

909—15

MITIGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsav** ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Minden külföldit fölülmul **hazánk természetes szénsavvizek királya** égést rögtön megszünteti, páratlan **étvágyerjesztő**, használata **valódi áldás**

Kedvelt borbiz!

a mohai ÁGNES-forrás

Olecsóbb a szódavíznél!

Millenniumi nagy érdemmel kitüntetve. Kitünő asztali bor- és gyógyvíz, a **gyomor- gyomor-bajosoknak.**

Mindenütt kapható!

Főraktár: **A Komáromi Vendéglősök, Kőrscmárosok és Kávcsok szikvizelőállító szövetkezeténél.**

TÉVEDÉS,
ha valaki azt mondja, hogy
jobb kávét vagy eddig olcsóbb-
ban tud kávét állítani mint
Fratelli Deisinger
: fiumei cég :
Budapest
: : a királyi bérpalotában. : :

Varró gépek
Singer
Kayser
Gritzner
Centrál bobbin
Adria karikahajos
varró gépek
részletfizetésre kaphatók
HOFFMAN SIMONNÁL
Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

Szőlőoltvány! Szőlővessző!
A világhírt Delaware adja a legjobb
bort; oltani permetezni nem kell!
Gyökeres 1000 drb. 100 kor., sima
50 kor. Szőlőoltványok ezere 140
kor., a legnemesebb fajokból. Ár-
jegyzék ingyen. Rendelési cím:
Szigyártó Nagy Mihály
Felsőszeged, (Somogy) 1-16. 1/18.

Czimbalmot
ne vegyen meg
Reményi Mihály
a m. kir. zeneakadémia
házi hangszerkészítőjé-
től árjegyzéket nem
hozott Budapestről,
Király-u. 58. Minden hangszerről árjegyzék
külön-külön kérendő. 1-52. 1/18

Alulírott felhívom a nagy-
rabecsült építő közönség b.
figelmét
**építési
irodámra.**
Komárom-Ujváros | Telephon szám
Igmándi-ut. | 111.
Teljes tisztelettel
Hajagos Andor
építész és okl. építőmester.

NOXIN
A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM
NOXIN
szada/mazott
KULCSOSAL

Minden jobb üzletben kapható
Hohsinger Testvérek
Budapest.

Okos ember
nem vesz **ingyen**
képet, mely nem jó mert
5 koronáért **kap**
művészi kivitelű
festményt
ha kis lényképét beküldi és
ezen hirdetésre hivatkozik
: FÉNYKÉPNAGYÍTÓ ÉS :
FESTÉSZETI MŰINTÉZETHEZ
:- BUDAPEST, :-
VI. Nagymező-utca 66/a.
:: Pontos cím kéretik. :

Szőlő-sajtók **Gyümölcs-sajtók**
HERKULES® kettős nyomószerezettel kézi hajtásra
HYDRALIKUS SAJTÓK
magas nyomás és nagy munkaképesség számára
Gyümölcs-zuzók, szőlő-malmok, bogozó gépek
Teljesen felszerelt
szűrőelő készülékek állandóan és kocsi szerelve.
Lé-sajtók, bogyo örlők.
Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs hámozó és vágó gépek.
Szabad, önműködő, hordozható és szállítható
SYPHONIA®-permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére.
Szőlő-ekék
gyártanak és szállítanak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint
MAYFARTH PH. és TÁRSA
gazdasági gépgyárai, vasöntődéje és gőzhamorai által
BÉCS, III. Taborstrasse 71.
Külföldre 610 arany, ezüst éremmel stb.
Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontelárúsítók kerestelnek

PANONIA
Rakjaron vannak a községi elemi és kath
népiskola, a főgimnázium, polgári fiu- és
leányiskolákban használatban levő
könyv- és papírhelyeskedés **tankönyvek** új és használt **tanszerek,**
állapotban. írószerek és rajzeszközök a legnagyobb választékban.
KOMÁROM,
BAROSS-UTCA 6. Tankönyvek kötése 20 fill. feljebb

Vidéki megbízásokat gyorsan

és pontosan eszközölök.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a város és vidékének nagyérdemű közönségét, hogy évek óta **Komáromban**, Klapka-téren levő

ruhafestő és vegytisztító inézetemet

Nádor-utca 1 szám alá (Tátray-féle házban **helyeztem átt.** Midőn a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem, megjegyzem hogy műhelyemet a mai kor igényeinek megfelelőleg géperőre rendeztem be és így a legkényesebb igényeknek képes vagyok megfelelni. Tisztelettel

MILUS JÁNOS ruhafestő és vegytisztító **Komárom, Nádor-utca 1**

Fiókküzet: Tata, Hajdu-utca.

100000 drb
- készlet

Szegfű és rózsza

100000 drb
- készlet

Skorka János rózsza és szegfűtelep tulajdonos, ajánl direkt külföldről beszerzett **óriás virágú Rem szegfűket** és nyakba nemesített **bokor-rózsákat**. Nagy készlet miatt egyideig **30 százalékos** engedélyezek. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Több **díjjal** kitüntetett nagy virágkészletben mindenféle **csokrok, koszorúk** mélyen leszállított áron készíttetnek. — **Tenyésztőtelepemről** vágott **virágjaimat** és begyökeresedett eserepekben nyíló **rózsákat, szegfűket, jácintokat** stb., a legolcsóbb napi áron szállítom. — Sok nemesfajú **szegfűmagvaimról** szóló név- és árjegyzékkel készséggel szolgálok. :: :: ::

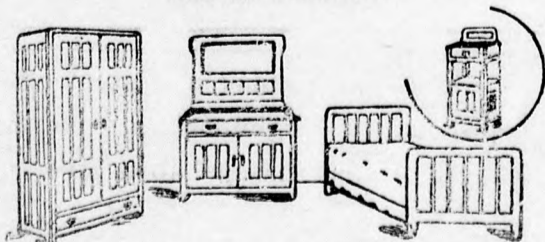
Skorka János
:: 5 hold rózsza- és szegfűtelepe ::
:: : B.-Szarvason. : ::

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Neuschlossz Udön és Marcel
cég gyártmánya

I teljes hálószoba butorzata: 180
(2 szekrény, 2 ágyn. 2 éjjeli szekrény márvánnyal, 1 mosdószekrény márvánnyal és tükrrel) gyári ára forint.

BUTOR

tömör keményfából

Spitzer Adolf és Társa

cégnél,

Komárom,

Kossuth Lajos-tér 1 szám.

Rendkívül nagy raktár
asztalos és

kárpitos

butorokban a legolcsóbb árak mellett.

Kedvező fizetési feltételek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve